

STATUTUL ORAȘULUI SOVATA

Capitolul I - Prezentare generală

Prezentul statut este elaborat în temeiul prevederilor art.104 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019, privind Codul administrativ, și cuprinde date și elemente specifice care individualizează Orașul Sovata în raport cu celelalte orașe din România. În conformitate cu prevederile Legii nr. 351/2001, actualizată, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a IV-a, **Orașul Sovata este oraș de rangul III.**

Orașul Sovata este persoană juridică de drept public care are ca scop administrarea eficientă a resurselor comunității.

I.1 Date geografice

Asezată la poalele munților Gurghiului, pe valea Târnavei Mici, cu un potențial balnear și terapeutic recunoscut în țară și în afara hotarelor țării, orașul Sovata reprezintă unul din elementele principale care recomandă județul Mureș ca destinație turistică. Unitatea aparține depresiunilor de tip subcarpatic din estul Podisului Târnavelor, depresiuni care fac legătura cu lanțul eruptiv Gurghiu – Harghita. Situat la o altitudine medie de 500 m, localitatea este mărginită la vest de dealul Beheci cu altitudine de 1078 m, la nord este încadrată de Dealul Ciresul (956 m), iar spre est de Dealul Stejarului (649 m), Dealul Capela (715 m), Dealul Mic și Muntele de Sare la nord-est. Dealurile împădurite care înconjoară localitatea sunt dominate de Masivul Saca (1777 m) aparținând Munților Gurghiului. Pârăiele izvorâte din acest masiv, Sovata și Sebes, mărginesc localitatea spre sud și spre nord-est.

Al șaselea oraș după mărime al județului, Sovata se află la o distanță de 60 km de reședința de județ, municipiul Târgu-Mureș, fiind legat de rețeaua de localități a țării prin drumul național DN 13-Bălăușeri–Tg. Mureș într-o direcție și Odorhei–Miercurea Ciuc în cealaltă, respectiv DN 13A și DJ 153, drum ce realizează legătura Sovata–Eremitu–Reghin.

Principalul colector al rețelei hidrografice din zona localității Sovata este râul Târnavă Mică, care izvorăște din munții Harghitei și este afluentul râului Mureș. Orașul Sovata s-a dezvoltat în amonte de confluența pârâului Sovata cu Târnavă Mică, pe valea pârâului

Sovata și afluenți, cât și pe valea pârâului Sebes și Iuhod, pârâuri care confluează cu râul Târnavă Mică la sud de localitate.

Rețeaua hidrografică este foarte deasă, cu debite permanente și caracter puțin torențial. Pârâul Sovata și Sebeș culeg apele pârâielor cu debit mic permanent, apele provenite din torenți și apele de șiroire din zona băilor și partea nordică a orașului. Afluenți de mică lungime a Pârâului Sovata sunt pârâiele Săcădat, Răchitiș, Restad, Sărat și Vâlceaua Băilor.

Un aspect deosebit al rețelei hidrografice îl reprezintă existența lacurilor sărate pe teritoriul actual al stațiunii balneoclimaterice, lacuri care au luat naștere datorită faptului că orașul este așezat în întregime pe un masiv de sare.

I.2 Clima

Trăsăturile climatice ale zonei sunt o consecință a poziției sale în centrul Transilvaniei, fapt care încadrează acest teritoriu în subprovincia climatic temperat-continental moderată, definită de circulația și caracterul maselor de aer din Vest și Nord-Vest.

Stațiunea are o climă subalpină, cu veri răcoroase (temperatura medie în iulie este de 18,5°C) și ierni blânde (temperatura medie în ianuarie este de -3,5°C), temperatura medie anuală fiind de 7,5 °C. Numărul zilelor de vară oscilează între 60 – 85. Zilele tropicale sunt puține, astfel că abia se însumează 18 zile din cursul unui an. Din cifra menționată 6 zile revin exclusiv lunii august. Numărul mediu anual al zilelor cu îngheț este de 127. Numărul cel mai mare de zile cu îngheț aparține lunii februarie.

Precipitațiile – cantitatea medie multianuală de precipitații atmosferice se situează în jurul valorii de 750 mm, cu valori maxime în perioada aprilie- iulie. Cantitățile medii din luna iulie se încadrează între 80-180 mm, iar în luna ianuarie între 30-50 mm. Numărul mediu anual de zile cu precipitații este de 130, iar cel de zile cu strat de zăpadă de 70.

Regimul eolian este moderat, cu viteza medie de 10 m/s. Anual se înregistrează 113 zile cu vânt, dar numai 9 zile în care viteza vântului depășește 35km/h. Direcția predominantă a vânturilor este dinspre NE și NV, primăvara fiind vânturi frecvente și din direcția SE. Aerul este curat, foarte bine oxigenat, conținând în cantități mare ioni negativi.

1.3 Întinderea teritoriului administrativ și delimitarea teritorială

Orașul este așezat în întregime pe un masiv de sare, iar în jurul stațiunii pe o rază de 30 km se întind păduri seculare de brad, molid, stejar între care apar colțuri pleșuve de sare.

Delimitarea teritorială a Orașului Sovata este cea prevăzută în **Planul Cadastral – Anexa nr. 1** la Statutul Orașului.

Întinderea teritoriului administrativ este de 15.953 ha , din care 954 ha intravilan, rezultat din însumarea mai multor zone funcționale, compusă din următoarele trupuri:

- orașul Sovata	540 ha
- stațiunea Sovata	182 ha
- Săcădat	188 ha
- Ilieși	30 ha
- Căpeți	5 ha
- ferma și zona de agrement Iszulyka	3 ha
- zona caselor de vacanță	3 ha
- zona pentru sporturi de iarnă poiana Repas	3 ha.

Comunele Chiherul de Jos, Ibănești, Eremitu, Măgherani, Sărățeni, Atid și Praid sunt comune care se învecinează cu orașul Sovata.

I.4 Căile de comunicație existente și categoria acestora

Rețeaua stradală a orașului Sovata are o structură axial-radială, s-a dezvoltat având la bază rețeaua de drumuri naționale, județene și comunale care îl traversează.

Trama stradală existentă este formată din peste 62 de străzi cu o lungime totală de 58 km, 4 cartiere și 1 sat aparținător.

Căile de comunicație existente sunt departajate, pe categorii, astfel:

- categoria I: 5 străzi;
- categoria a II-a: 6 străzi;
- categoria a III-a: 47 străzi – în curs de aprobare
- categoria a IV-a: 4 străzi – în curs de aprobare

Reteaua stradală existentă este prezentată în **Anexa**.

1.4 Repere istorice

Sovata este una dintre cele mai tinere așezări ale Ținutului Secuilor. Este cunoscută din timpul stăpânirii romane, când exploatau sarea și o transportau la Apulum, primii coloniști fiind supraveghetorii de sare.

Primul document care dovedește existența așezării, este scrisoarea lui Kornis Mihaly, datată în anul 1581 către Bathori Istvan, principele Transilvaniei și Regele Poloniei, în care se face referire la existența unui număr de 16 familii pe Câmpul Soveții, al cărui proprietar era familia de nobili secuici Szovát, de la care derivă și numele localității. În anul 1597 așezarea Sovata este amintită ca sat a cărui locuitori erau secuici liberi, iar în anul 1860 în urma călătoriei făcute la Sovata, Orban Balazs constată că așezarea este formată din 400 familii.

În decursul timpului au apărut în zona, prin procese de dizolvare, prăbușire, acumulare mai multe lacuri de apă sărată, Ursu (40.235 mp), Aluniș(9.000 mp), Verde (5.000 mp), Negru, Roșu, Mierlei și Șerpilor, iar pe fundul acestor lacuri s-a format un nămol sapropelic, care s-a dovedit în timp, prin analize fizico-chimice, microbiologice și farmaco-dinamice, a avea calități terapeutice deosebite.

Lacul Ursu este cel mai mare lac sărat, helieterm, din România, cu o suprafață de 40.235 mp, circumferința de 1.180 m și o adâncime maximă ce depășește 18 m. S-a format între anii 1870-1880, numele fiind atribuit după forma conturului. Fenomenul de helietermie a apărut și s-a descoperit ulterior (1901), fiind determinat de stratificațiile concentrațiilor saline ale apei lacului și încălzirea inegală a acestor straturi de către radiația solară. Datorită acestor lacuri în 1884 Sovata este trecută în categoria stațiunilor balneare, iar în 1952 este declarată oraș.

Prima baie terapeutică autorizată a orașului a fost Ghera. Veress Jozsef, fondatorul acestei băi a fost și creatorul băilor moderne din Sovata. El a descoperit valoarea izvoarelor sărate din Sovata, ajungând la concluzia că apa acestora nu trebuie lăsată nefolosită. În anul 1860, în Groapa Sărată a început să construiască un baraj ale cărui ruine se pot vedea și astăzi. În anul 1876 Ghera devine baie autorizată cu un bazin, 6 cabine și căzi făcute din lemn dealcie. În anul 1889 funcționau de ja 28 de cabine și 11 căzi. Ghera a funcționat până în anul 1969.

Spre sfârșitul anilor 1800, Sófalvi Ilyés Lajos și-a dat seama că viitorul orașului Sovata depinde de Lacul Ursu. În anul 1894, pe malul sudic al lacului a construit o vilă și a obținut permisiunea de a folosi. În anul 1901, Sofalvi a fondat oficial Sovata-Băi de Sus care a fost numită Stațiune, Sovata – Băi.

Construirea în 1904 a drumului județean ce leagă stațiunea de oraș și în 1906 a liniei feroviare Praid- Blaj a însemnat dezvoltarea rapidă a stațiunii.

În 1908 s-a introdus apa curentă și s-a trecut la canalizarea stațiunii. Aceasta a cunoscut o perioadă de dezvoltare până în 1914, când din cauza primului război mondial, a intervenit o stagnare.

În 1922 s-a introdus lumina electrică.

Între 1923-1939, Sovata a fost una dintre stațiunile preferate ale Reginei Maria, mama regelui Carol al II –lea . Într-un timp destul de scurt, stațiunea a căpătat renume internațional. Tot în această perioadă a fost înființată Balneoclimateria S.A, sub conducerea lui Marius Sturza.

În anul 1941, pe malul estic al Lacului Negru existau 35 cabine din baia lui Veress Jozsef , iar în stațiune fuseseră construite 140 vile, cu 2.000 camere și 3.000 paturi. Perioada celui de-al doilea război mondial a însemnat o stagnare în dezvoltarea stațiunii.

În anul 1948 Balneoclimateria Sovata S.A. a fost naționalizată.

Astăzi, conform H.G. nr. 852/2008 este atestat ca Stațiune Turistică de Interes Național, conform O.U.G. nr.142/2008 Orașul Sovata figurează ca unitate administrativ - teritorială cu resurse naturale antropice mari și foarte mari, iar prin H.G. nr. 2151/2004, Lacul Ursu și arboretele de pe sărături – în suprafața de 79 ha – au fost incluse în categoria rezervațiilor și monumentelor ale naturii.

I.5 Populația orașului

Conform rezultatelor definitive ale recensământului din anul 2011, populația orașului Sovata este de **10.385** de persoane, din care: 5.086 (48,97%) persoane de sex masculin și 5.299 (51,03%) persoane de sex feminin.

Populația orașului Sovata, are o ușoară creștere, față de recensământul din anul 2002, când era de 9790 persoane.

Populația după principalele etnii

Total populație	Români	Maghiari	Romi	Germani	Alta etnie	Informatie nedisponibila
10385	856	9104	196	4	7	218

Populația după apartenența religioasă

Total Populație	Romano-catolică	Reformată	Ortodoxă	Greco-catolică	Alte religii
10385	53 %	38 %	6 %	1 %	3 %

Structura populației - pe grupe de vârstă

	<i>Total</i>	<i>Masculin</i>	<i>Feminin</i>
<i>Total</i>			
<i>sub 5 ani</i>	498	260	238
<i>5-9 ani</i>	592	319	273
<i>10-14 ani</i>	577	302	275
<i>15-19 ani</i>	561	290	271
<i>20-24 ani</i>	721	354	367
<i>25-29 ani</i>	706	364	342
<i>30-34 ani</i>	868	432	436
<i>35-39 ani</i>	834	436	398
<i>40-44 ani</i>	968	502	466
<i>45-49 ani</i>	541	253	288
<i>50-54 ani</i>	700	326	374
<i>55-59 ani</i>	728	369	359
<i>60-64 ani</i>	574	264	310
<i>65-69 ani</i>	531	219	312
<i>70-74 ani</i>	403	176	227
<i>75-79 ani</i>	288	106	182
<i>80-84 ani</i>	192	75	117
<i>85+</i>	103	39	64

1.6 Localitatea de reședință

Sovata, este unitatea administrativ-teritorială de bază, alcătuită dintr-o localitate reședință, cu un sat aparținător-satul Ilieși.

Satul aparținător își păstrează caracterul preponderent rural. Aceștia i se aplică reglementările legale în vigoare specifice mediului rural.

Localitatea componentă constituie parte integrantă al orașului.

Capitolul II - Autoritățile administrației publice locale

Orașul Sovata este persoană juridică de drept public care are ca scop administrarea eficientă a resurselor comunității.

Misiunea principală a autorităților administrației publice locale din Orașul Sovata (Consiliul Local al Orașului Sovata și Primarul) constă în executarea legii și prestarea de servicii în baza legii.

Organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin Orașului Sovata, se supun principiilor autonomiei locale, descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice, conform prevederilor Constituției României.

Aplicarea principiilor prevăzute la aliniatul precedent nu pot aduce atingere caracterului de stat național, unitar și indivizibil al României.

Autonomia locală conferă autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor care sunt date în mod expres în competența altor autorități publice.

Autonomia locală este numai administrativă și financiară, fiind exercitată pe baza și în limitele prevăzute de lege.

Prin autonomie locală se înțelege dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii. Acest drept se exercită de consiliile locale și de primar.

Autoritățile administrației publice prin care se realizează autonomia locală în orașul Sovata sunt consiliul local ca autoritate deliberativă și primarul, ca autoritate executivă. Consiliul

local și primarul se aleg în condițiile prevăzute de legea privind alegerea autorităților administrației publice locale.

Competențele și atribuțiile autorităților administrației publice locale sunt stabilite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57 din 2019 privind Codul administrativ.

Autonomia locală conferă autorităților administrației publice locale dreptul ca, în limitele legii, să aibă inițiative în toate domeniile, cu excepția celor care sunt date în mod expres în competența altor autorități publice.

În relațiile dintre autoritățile administrației publice locale și Consiliul Județean, pe de o parte, precum și între Consiliul Local și Primar, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare, ci de colaborare.

Autoritatea Consiliului Local al Orașului Sovata și a Primarului Orașului Sovata se exercită pe teritoriul Orașului Sovata.

II.1. Consiliul Local Oraș Sovata

a.) Sediul Consiliului Local este în Sovata, str. Principală, nr.155, tel.0265-570218.

b.) Constituirea Consiliului Local

Consiliul local se compune din consilieri locali aleși în condițiile stabilite de legea pentru alegerea autorităților administrației publice locale.

Numărul membrilor Consiliului Local se stabilește prin ordin al prefectului, în funcție de numărul locuitorilor orașului, conform populației raportate, în funcție de domiciliu, de Institutul Național de Statistică la data de 1 ianuarie a anului în care se organizează alegerile. Astfel, orașul Sovata are un număr de 17 de consilieri locali.

Consiliul local se constituie în cel mult 60 de zile de la data desfășurării alegerilor autorităților administrației publice locale. Anterior constituirii consiliului local, mandatele consilierilor locali declarați aleși sunt validate în termen de cel mult 25 de zile de la data desfășurării alegerilor pentru autoritățile administrației publice locale de judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, în procedură necontencioasă, prin încheiere pronunțată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii. Încheierea judecătoriei privind validarea sau, după caz, invalidarea mandatelor consilierilor locali cuprinde numele consilierilor locali ale căror mandate au fost validate și se comunică de îndată prefectului și secretarului general al

unității administrativ-teritoriale. În prima zi lucrătoare ulterioară comunicării încheierii, secretarul general al unității administrativ-teritoriale informează consilierii locali declarați aleși cu privire la validarea mandatelor lor, supleanții acestora cu privire la invalidarea mandatelor consilierilor locali declarați aleși și partidele politice sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale. Încheierea judecătoriei prin care sunt invalidate mandatele este comunicată și respectivilor consilieri locali declarați aleși. În termen de 3 zile de la comunicare, cei interesați pot formula apel împotriva încheierii judecătoriei de validare sau invalidare a mandatelor. Apelul se soluționează de tribunalul în a cărui circumscripție se află judecătoria care a pronunțat încheierea în termen de 5 zile de la depunerea apelului, în procedură necontencioasă, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii, hotărârea fiind definitivă. Hotărârea se comunică de îndată de la pronunțare prefectului, secretarului general al unității administrativ-teritoriale și consilierului local declarat ales. Pronunțarea încheierii judecătoriei, respectiv pronunțarea hotărârii tribunalului se poate amâna, o singură dată, cel mult 24 de ore, iar termenul pentru motivarea încheierii, respectiv a hotărârii este de cel mult 48 de ore de la pronunțare.

Consilierul local declarat ales poate renunța la mandat în cel mult 10 zile de la data desfășurării alegerilor, situație în care comunică, în același termen, sub semnătură, decizia sa secretarului general al unității administrativ-teritoriale. Secretarul general al unității administrativ-teritoriale transmite judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri și prefectului declarațiile semnate de consilierii locali declarați aleși. Prefectul convoacă consilierii locali pentru ședința privind ceremonia de constituire a consiliului local în cel mult 5 zile de la comunicarea încheierii judecătoriei ori a comunicării hotărârii tribunalului, după caz, în situația în care numărul mandatelor de consilier local, validate, este mai mare decât primul număr natural strict mai mare decât jumătate din numărul membrilor consiliului local stabilit. Prefectul îi comunică secretarului general al unității/subdiviziunii administrativ-teritoriale data și ora stabilite pentru ședința privind ceremonia de constituire a Consiliului Local, la care participă prefectul, subprefectul sau un reprezentant al instituției prefectului desemnat prin ordin de către prefect. Secretarul general al unității administrativ-teritoriale comunică consilierilor locali ale căror mandate au fost validate data și ora ședinței privind ceremonia de convocată de prefect, care are loc la sediul consiliului local. Ședința pentru ceremonia de constituire este condusă de cel mai în vârstă consilier local al cărui mandat a fost validat, ajutat de doi dintre cei mai tineri consilieri locali ale căror mandate au fost validate.

Consilierii locali ale căror mandate au fost validate depun jurământul în cadrul ședinței privind ceremonia de constituire a consiliului local. În cazul în care numărul consilierilor locali care au depus jurământul este mai mic decât primul număr natural strict mai mare decât jumătate din numărul membrilor consiliului local stabilit potrivit dispozițiilor legale, prefectul convoacă consilierii locali pentru o a doua ședință privind ceremonia de constituire în termen de 20 de zile de la data primei ședințe.

În cadrul celei de a doua ședințe pot depune jurământul consilierii locali validați care au absentat de la prima ședință și supleanții ale căror mandate au fost validate și consilierii locali validați care nu au fost convocați la prima ședință de constituire a consiliului local. Consilierul local declarat ales care nu a putut depune jurământul, ca urmare a absenței pentru motive temeinice, poate depune jurământul în cadrul primei ședințe a consiliului local. Sunt considerate motive temeinice spitalizarea sau imobilizarea la pat, dovedită prin certificat medical, ori situații precum deplasarea în străinătate în interes de serviciu, evenimente de forță majoră, cum ar fi inundații sau alte catastrofe care au împiedicat deplasarea, deces în familie ori alte situații similare.

Consilierul local al cărui mandat a fost validat care nu depune jurământul nici în cea de a doua ședință privind ceremonia de constituire sau care refuză să depună jurământul este considerat demisionat de drept.

Locurile consilierilor locali declarați aleși ale căror mandate nu au fost validate sau care sunt considerați demisionați de drept și care nu pot fi completate cu supleanți se declară vacante prin ordin al prefectului în termen de 5 zile de la prima ședință ordinară a consiliului local.

Consiliul local este legal constituit dacă numărul consilierilor locali care au depus jurământul este mai mare decât primul număr natural strict mai mare decât jumătate din numărul membrilor consiliului local, stabilit conform legii.

Data constituirii consiliului local este considerată data desfășurării primei ședințe privind ceremonia de constituire a consiliului local, respectiv a celei de a doua, după caz. În termen de 3 zile de la data constituirii consiliului local, prefectul emite un ordin privind constatarea îndeplinirii condițiilor legale de constituire a consiliului local, care se comunică secretarului general al unității administrative teritoriale și se aduce la cunoștință publică.

În situația în care consiliul local nu este legal constituit, în termen de 3 zile de la împlinirea termenului legal, prefectul emite un ordin privind constatarea neîndeplinirii condițiilor

legale de constituire a consiliului local, în care se menționează motivele neconstituirii acestuia. Ordinul prefectului prevede, dacă este cazul, și situațiile în care este necesară validarea mandatelor supleanților. Ordinul prefectului care cuprinde situațiile în care este necesară validarea mandatelor supleanților se comunică judecătoriei în a cărei rază teritorială se află circumscripția electorală pentru care au avut loc alegeri, partidelor politice și organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care au propus candidați și secretarului general al unității administrativ-teritoriale.

După declararea ca legal constituit, consiliul local alege dintre membrii săi, în termenul stabilit prin regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local, un președinte de ședință, pe o perioadă de cel mult 3 luni, care conduce ședințele consiliului și semnează hotărârile adoptate de acesta. Președintele de ședință se alege prin vot deschis cu majoritate simplă.

c) Atribuțiile Consiliului Local al Orașului Sovata:

Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:

1.) atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum și organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local și ale societăților și regiilor autonome de interes local:

- aprobă statutul comunei, orașului sau municipiului, precum și regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local; prin ordin al ministrului de resort se aprobă un model orientativ al statutului unității administrativ-teritoriale, precum și un model orientativ al regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local;

- alege viceprimarul/viceprimarii, din rândul consilierilor locali, la propunerea primarului sau a consilierilor locali, în condițiile legii;

- aprobă, în condițiile legii, la propunerea primarului, înființarea, organizarea și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local, reorganizarea și statul de funcții ale regiilor autonome de interes local, precum și înființarea, reorganizarea sau desființarea de societăți de interes local și statul de funcții al acestora;

- exercită, în numele unității administrativ-teritoriale, toate drepturile și obligațiile corespunzătoare participațiilor deținute la societăți sau regii autonome, în condițiile legii;
- hotărăște înființarea sau reorganizarea de instituții, servicii publice, societăți și regii autonome, în condițiile legii.

2) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului:

- aprobă, la propunerea primarului, bugetul unității administrativ-teritoriale, virările de credite, modul de utilizare a rezervei bugetare și contul de încheiere a exercițiului bugetar;
- aprobă, la propunerea primarului, contractarea și/sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în numele unității administrativ-teritoriale, în condițiile legii;
- stabilește și aprobă impozitele și taxele locale, în condițiile legii;
- aprobă, la propunerea primarului, documentațiile tehnico-economice pentru lucrările de investiții de interes local, în condițiile legii;
- aprobă strategiile privind dezvoltarea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale;
- asigură un mediu favorabil înființării și/sau dezvoltării afacerilor, inclusiv prin valorificarea patrimoniului existent, precum și prin realizarea de noi investiții care să contribuie la îndeplinirea programelor de dezvoltare economică regională și locală;
- asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare implementării și conformării cu prevederile angajamentelor asumate de România în calitate de stat membru al Uniunii Europene în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

3) atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului:

- hotărăște darea în administrare, concesiunea, închirierea sau darea în folosință gratuită a bunurilor proprietate publică a comunei, orașului sau municipiului, după caz, precum și a serviciilor publice de interes local, în condițiile legii;

- hotărăște vânzarea, darea în administrare, concesiunea, darea în folosință gratuită sau închirierea bunurilor proprietate privată a comunei, orașului sau municipiului, după caz, în condițiile legii;

- avizează sau aprobă, în condițiile legii, documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism ale localităților;

- atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de orice alte obiective de interes public local.

4) atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local

Consiliul local asigură, potrivit competenței sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:

- educația;
- serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială;
- sănătatea;
- cultura;
- tineretul;
- sportul;
- ordinea publică;
- situațiile de urgență;
- protecția și refacerea mediului;
- conservarea, restaurarea și punerea în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, a parcurilor, grădinilor publice și rezervațiilor naturale;
- dezvoltarea urbană;
- evidența persoanelor;
- podurile și drumurile publice;
- serviciile comunitare de utilități publice de interes local;
- serviciile de urgență de tip salvamont, salvamar și de prim ajutor;
- activitățile de administrație social-comunitară;
- locuințele sociale și celelalte unități locative aflate în proprietatea unității administrativ-teritoriale sau în administrarea sa;

- punerea în valoare, în interesul colectivității locale, a resurselor naturale de pe raza unității administrativ-teritoriale;

- alte servicii publice de interes local stabilite prin lege.

5) atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern:

- hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu persoane juridice române sau străine, în vederea finanțării și realizării în comun a unor acțiuni, lucrări, servicii sau proiecte de interes public local;

- hotărăște, în condițiile legii, înfrățirea comunei, orașului sau municipiului cu unități administrativ-teritoriale din alte țări;

- hotărăște, în condițiile legii, cooperarea sau asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale din țară sau din străinătate, precum și aderarea la asociații naționale și internaționale ale autorităților administrației publice locale, în vederea promovării unor interese comune.

d) Structura și comisiile Consiliului Local

Numărul total al consilierilor locali ai orașului Sovata este de 17 de consilieri, în temeiul art.112 alin.(1) al Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ.

Structura și componența Consiliului Local al orașului Sovata pot fi consultate pe site-ul www.primariasovata.ro.

Consiliul Local își desfășoară activitatea prin comisii și se întrunește cel puțin o dată pe lună, în ședințe ordinare, convocate de primar. Consiliul Local se poate întruni și în ședințe extraordinare, la cererea primarului, a cel puțin o treime din numărul total al consilierilor locali sau la convocarea primarului, ca urmare a solicitării prefectului.

Comisiile Consiliului Local:

1. Comisia pentru activități economico-financiare, juridică, de disciplină, administrarea domeniului public și privat al orașului, apărarea ordinii și liniștii publice;

2. Comisia pentru amenajarea teritoriului, urbanism, protecția mediului și agricultură;

3. Comisia pentru activități social-culturale, culte, învățământ, sănătate și relații internaționale;

4. Comisia pentru familie, muncă, protecție socială și protecția copiilor;

5. Comisia pentru turism, comerț și sport.

Comisiile de specialitate au următoarele atribuții principale:

- analizează proiectele de hotărâri ale consiliului local din domeniul lor de activitate;
- întocmesc avize asupra proiectelor de hotărâri și asupra problemelor analizate, pe care le prezintă consiliului local;

- îndeplinesc orice alte atribuții stabilite prin regulamentul de organizare și funcționare a consiliului local sau însărcinări date prin hotărâri ale consiliului local, dacă acestea au legătură cu activitatea lor.

Comisiile de specialitate adoptă avize cu majoritate simplă.

Consiliul Local consultă prin referendum local cetățenii orașului în următoarele situații:

- 1) realizarea investițiilor deosebit de importante sau obiective importante care modifică înfățișarea economică, socială, culturală, ecologică a orașului;
- 2) înlăturarea unor pericole ecologice sau de altă natură, care afectează în mod direct sau indirect comunitatea municipiului, mediul înconjurător, etc.
- 3) cu privire la schimbarea destinației unor zone, spații, construcții sau alte probleme de interes public.

Consiliul Local stabilește în baza consultării populației simbolurile specifice ale orașului conform tradițiilor istorice, culturale.

Inițiativa organizării de referendum local poate veni din partea:

- 1) grupurilor de cetățeni cu drept de vot (prin semnătură);
- 2) la propunerea primarului sau a consilierilor prin aprobarea cu majoritatea simplă a consiliului;
- 3) atunci, când problemele specifice vizate de referendum se referă numai la o zonă, cartier, consultarea prin referendum se limitează la locuitorii zonei respective și la comunitățile de orice fel din aceasta zonă.

Referendumul inițiat de către electorat poate preconiza și revoca Consiliul Local sau a primarului. Referendumul organizat este valabil dacă participă cel puțin 50% din persoanele cu drept de vot, din numărul celor implicați în problema consultată.

În probleme de interes deosebit locuitorii orașului Sovata pot fi consultați prin adunări populare.

Convocarea și organizarea adunării populare se face de către primar sau de către Consiliul Local.

Consultarea locuitorilor prin adunare populară se decide de către consiliu la propunerea primarului sau a membrilor consiliului cu aprobarea a cel puțin 1/3 din membrii consiliului.

Inițiativa de organizare a adunării populare poate veni și din partea populației ca și în cazul referendumului.

Convocarea adunării se face cu indicarea locului, datei și enunțarea obiectivului acestuia prin anunțuri publice, afișe, precum și prin mijloace massmedia.

Adunarea populară adoptă propuneri (inițiative) prin proclamare. Propunerile se consemnează într-un proces-verbal care se înaintează primarului.

e) Servicii publice aflate sub autoritatea Consiliului Local al Orașului Sovata:

- Serviciul Public Local de Evidența Persoanelor Sovata
- Grădinițe, Școli, Liceu
- Poliția Locală Sovata
- Spitalul Sovata-Niraj

g) Atribuirea și schimbarea denumirilor de străzi, piețe și de obiective de interes public local:

În conformitate cu prevederile art. 129 alin.(6) lit.d) din O.U.G. nr.57/2019 privind Codul administrativ, consiliul local atribuie sau schimbă, în condițiile legii, denumiri de străzi, de piețe și de orice alte obiective de interes public local.

Procedura de atribuire și schimbare a denumirilor obiectivelor de interes local sunt prevăzute de Ordonanța Guvernului nr.63/2002 privind atribuirea sau schimbarea de denumiri, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, proiectele de hotărâri ale consiliului local, având ca obiect atribuirea ca denumire a unor nume de personalități ori evenimente istorice, politice, culturale sau de orice altă natură, ori schimbarea unor astfel de denumiri, vor putea fi adoptate numai după ce au fost analizate și avizate de comisia de atribuire de denumiri județeană.

II.2. Primarul Oraşului Sovata

a) Primarul oraşului Sovata este ales prin votul direct al cetăţenilor oraşului Sovata, o dată la patru ani. Validarea sa în funcţie se face cu respectarea prevederilor Ordonanţei de Urgenţă a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ.

Funcţia de primar şi funcţia de viceprimar sunt funcţii de demnitate publică.

Mandatul primarului declarat ales este validat în termen de 20 de zile de la data desfăşurării alegerilor de către judecătoria în a cărei rază teritorială se află circumscripţia electorală pentru care au avut loc alegeri, în procedură necontencioasă. Validarea se realizează la judecătoria, după depunerea raportului detaliat al veniturilor şi cheltuielilor electorale, potrivit legii privind finanţarea partidelor politice şi a campaniilor electorale, prin încheiere pronunţată în camera de consiliu, fără a fi aplicabilă procedura de regularizare a cererii. Invalidarea alegerii primarului se poate pronunţa în cazul în care se constată, potrivit legii privind alegerea autorităţilor administraţiei publice locale, încălcarea condiţiilor de eligibilitate sau dacă alegerea acestuia s-a făcut prin fraudă electorală. Încheierea judecătoriai privind validarea sau, după caz, invalidarea alegerii primarului se comunică de îndată prefectului şi secretarului general al unităţii administrativ-teritoriale, care are obligaţia aducerii la cunoştinţă publică prin afişarea acesteia la sediul unităţii/subdiviziunii administrativ-teritoriale, în termen de cel mult 24 de ore de la comunicare. În termen de 2 zile de la aducerea la cunoştinţă publică, cei interesaţi pot formula apel împotriva încheierii judecătoriai de validare sau invalidare a alegerii primarului la tribunal. Apelul se soluţionează de tribunal în termen de 5 zile de la sesizare, hotărârea fiind definitivă.

Hotărârea se comunică de îndată prefectului, secretarului general al unităţii administrativ-teritoriale, primarului declarat ales şi se aduce la cunoştinţă publică.

Pronunţarea încheierii judecătoriai, respectiv pronunţarea hotărârii tribunalului se poate amâna, o singură dată, cel mult 24 de ore, iar termenul pentru motivarea încheierii, respectiv a hotărârii este de cel mult 48 de ore de la pronunţare.

Rezultatul validării sau invalidării alegerii primarului se prezintă în prima şedinţă privind ceremonia de constituire sau, după caz, într-o şedinţă extraordinară a consiliului local.

În caz de invalidare a alegerii primarului, Guvernul, la propunerea autorităţilor cu atribuţii în organizarea alegerilor locale, pe baza solicitării prefectului, stabileşte data alegerilor.

Acestea se organizează în termen de maximum 90 de zile de la data invalidării sau, după caz, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, în condițiile legii.

Primarul depune jurământul în prima ședință privind ceremonia de constituire a consiliului local sau în fața judecătorului delegat, în camera de consiliu, în cazul în care prima ședință privind ceremonia de constituire a consiliului local nu are loc în termen de 60 de zile de la data alegerilor. Primarul care refuză să depună jurământul este considerat demisionat de drept.

După depunerea jurământului, primarul intră în exercițiul de drept al mandatului.

b) Primarii Orașului Sovata

Din 1992, primarii aleși ai Orașului Sovata au fost:

- 1990-1991: **Gal Ferenc**
- 1991-1992: **Klózer Attila**
- 1992-1996: **Lörinczi Pál**
- 1996-2000: **Mátyás Endre**
- 2000-2016: **Péter Ferenc**
- 2016-prezent: **Fülöp László-Zsolt**

c) Atribuțiile Primarului:

Atribuțiile primarului sunt stabilite prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ.

Primarul îndeplinește următoarele categorii principale de atribuții:

1) atribuții exercitate în calitate de reprezentant al statului, în condițiile legii:

- îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și de autoritate tutelară și asigură funcționarea serviciilor publice locale de profil;
- îndeplinește atribuții privind organizarea și desfășurarea alegerilor, referendumului și a recensământului;
- îndeplinește alte atribuții stabilite prin lege.

2) atribuții referitoare la relația cu consiliul local:

- prezintă consiliului local, în primul trimestru al anului, un raport anual privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, care se publică pe pagina de internet a unității administrativ-teritoriale în condițiile legii;

- participă la ședințele consiliului local și dispune măsurile necesare pentru pregătirea și desfășurarea în bune condiții a acestora;

- prezintă, la solicitarea consiliului local, alte rapoarte și informații;

- elaborează, în urma consultărilor publice, proiectele de strategii privind starea economică, socială și de mediu a unității administrativ-teritoriale, le publică pe site-ul unității administrative teritoriale și le supune aprobării consiliului local.

3) atribuții referitoare la bugetul local al unității administrativ-teritoriale:

- exercită funcția de ordonator principal de credite;

- întocmește proiectul bugetului unității administrativ-teritoriale și contul de încheiere a exercițiului bugetar și le supune spre aprobare consiliului local, în condițiile și la termenele prevăzute de lege;

- prezintă consiliului local informații periodice privind execuția bugetară, în condițiile legii;

- inițiază, în condițiile legii, negocieri pentru contractarea de împrumuturi și emiterea de titluri de valoare în numele unității administrativ-teritoriale;

- verifică, prin compartimentele de specialitate, corecta înregistrare fiscală a contribuabililor la organul fiscal teritorial, atât a sediului social principal, cât și a sediului secundar.

4) atribuții privind serviciile publice asigurate cetățenilor, de interes local:

- coordonează realizarea serviciilor publice de interes local, prin intermediul aparatului de specialitate sau prin intermediul organismelor prestatoare de servicii publice și de utilitate publică de interes local;

- ia măsuri pentru prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de urgență;

- ia măsuri pentru organizarea executării și executarea în concret a activităților din domeniile prevăzute de lege;

- ia măsuri pentru asigurarea inventarierii, evidenței statistice, inspecției și controlului furnizării serviciilor publice de interes local prevăzute de lege, precum și a bunurilor din patrimoniul public și privat al unității administrativ-teritoriale;

- numește, sancționează și dispune suspendarea, modificarea și încetarea raporturilor de serviciu sau, după caz, a raporturilor de muncă, în condițiile legii, pentru personalul din

cadrul aparatului de specialitate, precum și pentru conducătorii instituțiilor și serviciilor publice de interes local;

- asigură elaborarea planurilor urbanistice prevăzute de lege, le supune aprobării consiliului local și acționează pentru respectarea prevederilor acestora;

- emite avizele, acordurile și autorizațiile date în competența sa prin lege și alte acte normative, ulterior verificării și certificării de către compartimentele de specialitate din punctul de vedere al regularității, legalității și de îndeplinire a cerințelor tehnice;

- asigură realizarea lucrărilor și ia măsurile necesare conformării cu prevederile angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană în domeniul protecției mediului și gospodăririi apelor pentru serviciile furnizate cetățenilor.

5) alte atribuții stabilite prin lege.

II.3 Organizarea Primăriei Orașului Sovata

În temeiul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrativ, la propunerea primarului, Consiliul Local aprobă organigrama și statul de funcții ale aparatului de specialitate al primarului. Organigrama și statul de funcții pot fi consultate pe site-ul www.primariasovata.ro.

II.4. Inițiativa și consultarea cetățenească în probleme de interes local

Cetățenii pot propune consiliului local pe a cărui rază teritorială domiciliază, spre dezbateră și adoptare, proiecte de hotărâri. Promovarea unui proiect de hotărâre se poate face de unul sau de mai mulți cetățeni cu drept de vot, dacă acesta este susținut prin semnături de cel puțin 5% din populația cu drept de vot înscrisă în Registrul electoral cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială. Inițiatorii depun la secretarul general al unității administrativ-teritoriale forma propusă pentru proiectul de hotărâre. Proiectul se afișează spre informare publică prin grija secretarului general al unității administrativ-teritoriale. Inițiatorii asigură întocmirea listelor de susținători pe formulare puse la dispoziție de secretarul general al unității administrativ-teritoriale. Listele de susținători cuprind numele, prenumele și domiciliul, seria și numărul actului de identitate și semnăturile susținătorilor. Listele de susținători pot fi semnate numai de cetățenii cu drept de vot înscriși în Registrul electoral cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială, al cărui consiliu local urmează să dezbată proiectul de hotărâre în cauză. După depunerea

documentației și verificarea acesteia de către secretarul general al unității administrativ-teritoriale, proiectul de hotărâre urmează procedurile regulamentare de lucru ale consiliului local. Propunerile se consemnează într-un proces-verbal și se înaintează primarului, care le supune dezbaterii consiliului local în prima ședință, în vederea stabilirii modalităților concrete de realizare și de finanțare, dacă este cazul.

Soluția adoptată de consiliul local se aduce la cunoștință publică prin grija secretarului general al unității administrativ-teritoriale.

Cetățenii orașului au dreptul de a participa la viața politică, economică, socială și cultural-sportivă. Drepturile cetățenilor de a participa la viața orașului sunt exercitate în mod democratic prin următoarele instrumente și tehnici democratice:

- a) referendum local;
- b) adunarea populară;
- c) petiții;
- d) solicitări
- e) inițiative;
- f) audieri;
- g) consultări.

II.5. Însemnele orașului Sovata

a.) Stema Orașului Sovata

Proiectul stemei orașului Sovata este conceput în spiritul reflectării istoriei localității, a mediului natural înconjurător, a specificului local, al spiritului localnicilor.

Forma scutului este stabilit prin act normativ, împreună cu corona murală cu trei turnuri, care simbolizează statutul administrativ de oraș al localității. Scutul stemei este tăiat de un Căprior care împarte acesta în două părți.

Partea superioară de culoare albastră reprezintă cerul, divinitatea și conține elemente strâns legate de identitatea și spiritul primilor coloniști, întemeietorii și locuitorii actuali ai localității, reprezentați de Soarele și Luna simboluri tradiționale secuiești.

Căpriorul argintiu simbolizează legătura dintre terestru și ceresc și reprezintă muntele de sare.

Partea de jos în verde simbolizează: în general terestru, pământeanul și în speță mediul înconjurător împădurit al localității. Este încărcat cu o blană de urs întinsă în argint, care

reprezintă: în general puterea și forța, tinerețea și generozitatea, iar în speță Lacul Ursu, lac cu apă sărată de o importanță semnificativă pentru localitate, principala sursă naturală a renumelui, a bogăției, a puterii economice al localității.

Proiectul Stemei Orașului Sovata prezentăm în **Anexa**.

b) Steagul Orașului Sovata

Proiectul modelului de steag al Orașului Sovata a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului Local al Orașului Sovata nr.89/26.07.2018, modificată și completată prin H.C.L. nr.44/25.04.2019.

Titlul de «Cetățean de onoare»

Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ determină posibilitatea de acordare a titlului de «Cetățean de onoare» al Orașului Sovata, persoanelor cu merite deosebite.

Titlul de «Cetățean de onoare» al Orașului Sovata reprezintă cea mai înaltă distincție acordată de Consiliul Local , unor cetățeni români, locuitori ai orașului Sovata .

Titlul de «Cetatean de onoare» al Orașului Sovata se poate acorda:

-unor înalte personalități din domeniul politicii, științei, culturii sau artei care prin activitatea lor socio-profesională, au contribuit la realizarea unor noi legături științifice, culturale sau economice cu efecte favorabile Orașului Sovata;

-celor care, prin activitatea lor, creează o imagine deosebită orașului , în beneficiul cetățenilor orașului;

-cetățenilor români sau străini care desfășoară activități caritabile în orașul Sovata ;

-fostilor detinuți politici sau veterani de război;

-generalilor și ofițerilor armatei române care s-au distins prin fapte de arme, asigurând astfel siguranța națională și securitatea statului;

-sportivilor născuți sau formați în orașul Sovata cu rezultate de excepție în competițiile sportive naționale și internaționale;

-postmortem celor care au promovat imaginea orașului Sovata ;

Titlul de «Cetățean de onoare» al orașului Sovata se acordă în ședință ordinară sau extraordinară și se va aduce la cunoștința cetățenilor orașului prin publicarea Hotărârii Consiliului Local.

Titlul de «Cetățean de onoare» conferă cetățeanului dreptul de a fi înscris în «Cartea de onoare» a orașului Sovata .

Retragerea Titlului de «Cetățean de onoare» și a drepturilor ce-i conferă acest titlu se poate face dacă respectivul cetățean desfășoară activități cu caracter ostil localității și locuitorilor ei, precum și dacă acesta a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Înalta distincție „Pro Urbe Sovata”

Pe baza HCL nr.5/2000 a fost aprobat acordarea înaltei distincții „Pro Urbe Sovata”. Înalta distincția „Pro Urbe Sovata” se poate acorda, unor cetățeni străini:

-care prin activitatea lor socio-profesională, au contribuit la realizarea unor noi legături științifice, culturale sau economice cu efecte favorabile Orașului Sovata;

-celor care, prin activitatea lor, creează o imagine deosebită orașului , în beneficiul cetățenilor orașului ;

-cetățenilor străini care desfășoară activități caritabile în orașul Sovata ;

-postmortem celor care au promovat imaginea orașului Sovata ;

In Anexa nr. *** prezentăm «Cetățenii de onoare» ai orașului Sovata, și persoanele cărora s-a acordat înalta distincția „Pro Urbe Sovata”.

Persoanele născute în orașul Sovata la împlinirea vârstei de 18 ani primesc titlul și certificatul de cetățean al orașului în cadrul unei festivități organizate de către Consiliul Local al orașului sau de primar.

Capitolul III - Patrimoniul Orașului Sovata

III.1. Componenta și întinderea patrimoniului public și privat al orașului Sovata

Potrivit legii, patrimoniul unității administrativ-teritoriale este alcătuit din bunurile mobile și imobile aflate în proprietatea publică și în proprietatea privată ale acesteia, precum și drepturile și obligațiile cu caracter patrimonial.

Domeniul public local al comunelor, orașelor și municipiilor este alcătuit din următoarele bunuri:

1. drumurile comunale, vicinale și străzile;

2. piețele publice, comerciale, târgurile, oboarele și parcurile publice, precum și zonele de agrement;
3. lacurile și plajele care nu sunt declarate de interes public național sau județean;
4. rețelele de alimentare cu apă, canalizare, termoficare, gaze, stațiile de tratare și epurare a apelor uzate, cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente;
5. terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul local și primăria, precum și instituțiile publice de interes local, cum sunt: teatrele, bibliotecile, muzeele, spitalele, policlinicile și altele asemenea;
6. locuintele sociale;
7. statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național;
8. bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, dacă nu au fost declarate de interes public național;
9. terenurile cu destinație forestieră, dacă nu fac parte din domeniul privat al statului și dacă nu sunt proprietatea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept privat;
10. cimitirele orășenești și comunale;
11. alte bunuri de uz sau de interes public local, declarate ca atare prin hotărâre a consiliului local, dacă nu sunt declarate prin lege bunuri de uz sau de interes public național ori județean.

Dreptul de proprietate publică aparține statului sau unităților administrativ teritoriale, asupra bunurilor care, potrivit legii sau prin natura lor sunt de uz sau de interes public.

Statul sau unitățile administrativ-teritoriale exercită posesia, folosința și dispoziția asupra bunurilor care, potrivit legii alcătuiesc domeniul public, potrivit legii.

Domeniul privat al orașului Sovata este alcătuit din bunuri aflate în proprietatea orașului și care nu au fac parte din domeniul public. Domeniul privat este supus dispozițiilor de drept comun dacă prin lege nu se prevede altfel.

III.2. Concesionarea, închirierea și administrarea bunurilor din patrimoniul orașului

Sovata

Bunurile din domeniul public al orașului sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. Ele nu pot fi înstrăinate, ci numai date în administrare, concesionate sau închiriate, în condițiile legii. Consiliul local al orașului Sovata hotărăște ca bunurile ce aparțin

domeniului public de interes local să fie date în administrarea regiilor autonome și instituțiilor publice, să fie concesionate ori închiriate.

Consiliul local hotărăște cu privire la cumpărarea și vânzarea bunurilor ce fac parte din domeniul privat de interes local, în condițiile legii.

Consiliul local poate da în folosință gratuită, pe termen limitat, imobile din patrimoniul lor societăților și instituțiilor de utilitate publică sau de binefacere, recunoscute ca persoane juridice, în scopul îndeplinirii unor activități care satisfac cerințele cetățenilor din municipiu.

III.3. Administrarea bunurilor aflate în patrimoniul orașului

Titularul dreptului de administrare poate să posede, să folosească bunul și să dispună de acesta, în condițiile actului prin care i-a fost dat bunul în administrare.

Dreptul de administrare va putea fi revocat numai dacă titularul său nu își exercită drepturile și nu își execută obligațiile născute din actul de transmitere. În litigiile privitoare la dreptul de administrare, în instanță titularul acestui drept va sta în nume propriu. În litigiile referitoare la dreptul de proprietate asupra bunului, titularul dreptului de administrare are obligația să arate instanței cine este titularul dreptului de proprietate, potrivit prevederilor Codului de procedură civilă. Titularul dreptului de administrare răspunde, în condițiile legii, pentru prejudiciile cauzate ca urmare a neîndeplinirii acestei obligații. De asemenea, neîndeplinirea acestei obligații poate atrage revocarea dreptului de administrare.

În litigiile la care s-a făcut referire anterior, orașul Sovata este reprezentat de consiliul local, care dă mandat scris, în fiecare caz, primarului. Acesta poate desemna un alt funcționar de stat sau un avocat care să-l reprezinte în fața instanței.

Prevederile de mai sus sunt aplicabile și în litigiile privitoare la dreptul de concesiune, închiriere sau la dreptul de proprietate asupra bunurilor concesionate sau închiriate.

Servituțiile asupra bunurilor din domeniul public sunt valabile numai în măsura în care aceste servituții sunt compatibile cu uzul său interesul public căruia îi sunt destinate bunurile afectate. Servituțiile valabil constituite anterior intrării bunului în domeniul public se mențin.

III.4. Concesionarea sau închirierea bunurilor aflate în patrimoniul oraşului

Închirierea bunurilor proprietate publică al oraşului se aprobă, prin hotărâre a consiliului local, iar contractul de închiriere va cuprinde clauze de natură să asigure exploatarea bunului închiriat, potrivit specificului acestuia.

Contractul de închiriere se poate încheia, după caz, cu orice persoană fizică sau juridică, română sau străină, de către titularul dreptului de proprietate sau de administrare.

Concesionarea sau închirierea bunurilor proprietate publică se face prin licitație publică, în condițiile legii.

Sumele încasate din închirierea sau din concesionarea bunurilor proprietate publică se fac, după caz, venit la bugetul de stat sau la bugetele locale. Unitățile administrativ-teritoriale pot da imobile din patrimoniul lor, în folosință gratuită, pe termen limitat, persoanelor juridice fără scop lucrativ, care desfășoară activitate de binefacere sau de utilitate publică, ori serviciilor publice.

Capitolul IV – Educație, Cultură, Sport

IV.1 Educație

Educația formală și non formală a tinerilor se realizează în orașul Sovata în instituții de învățământ, cultură și artă, prin mijloace de informare, comunicare și acțiuni specifice.

În prezent, la nivelul Orașului Sovata funcționează două unități de învățământ: Liceul Tehnologic „Domokos Kazmer” și Școala Gimnazială „S. Illyes Lajos” Sovata.

Unitatea de învățământ Liceul Tehnologic „Domokos Kazmer” a fost înființată în anul 1956 sub denumirea de Școala Medie Sovata, dar abia din anul 1968 i s-a atribuit denumirea Liceul Teoretic Sovata. În perioada 1977-1990, Liceul Teoretic se transformă în Liceu Industrial de exploatare forestieră– Liceul Industrial Sovata – denumire obținută printr-o hotărâre de partid. Ulterior, în baza Ordinului ministrului nr.4741/1992, școala a fost denumită Grup Școlar Forestier Sovata, iar din anul 2006 până în anul 2012, primește denumirea de Grup Școlar Domokos Kazmer – denumire primită pe baza Ordinului ministrului nr.3875 din 10.05.2006.

Începând cu data de 1 sept.2011 unității i-au fost comasate următoarele școli și grădinițe:

- Școala Generală Nr. 2 –Sovata , str, Principală, nr.28;

- Școala Primară, str.Praidului, nr.46;
- Școala Generală, cart. Ilieși;
- Grădinița cu program prelungit, str. Bisericii, nr.29;

După comasarea unităților școlare denumirea a rămas Grup Școlar Domokos Kazmer, în prezent, funcționează cu denumirea de Liceul Tehnologic Domokos Kazmer.

Unitatea de învățământ Școala Gimnazială „S. Illyes Lajos” Sovata a fost înființată în anul 1971, purtând denumirea de Școala Generală nr. 1 Sovata, iar din anul 2006 poartă actuala denumire.

Unitatea de învățământ are comasate următoarele școli și grădinițe:

- Școala Gimnazială „S. Illyes Lajos”, str. Principală, nr. 196/A;
- Școala Generală Săcădatu de Jos, str. Lungă, nr. ***;
- Grădinița cu program prelungit, str. Liniștei, nr.***;
- Grădinița cu program normal, str. Principală, nr. 185;

Unități de învățământ total	Grădinițe	Învățământ primar	Învățământ gimnazial	Învățământ liceal	Școli profesionale și de completare	Învățământ superior - postliceal
13	3	5	2	1	1	1
Număr elevi total: 1623	270	420	373	363	157	40
Personal didactic total: 154	21	22	47	52	6	6
Biblioteci: 2	-	-	1	1	-	-

IV.2 Cultură

Evenimentele culturale în orașul Sovata sunt organizate în mare parte de următoarele actori culturali: Asociația Culturală Bernády, Centrul de Perfecționare Teleki, Primăria Orașului Sovata, bisericile cultelor din oraș precum și instituțiile de învățământ.

Asociația Culturală Bernády își desfășoară activitatea de mai multe decenii în oraș. Prin activitatea sa, contribuie la organizarea, dezvoltarea și promovarea valorilor culturale, artistice și istorice ale orașului Sovata. În desfășurarea activităților sale, asociația pune accent la conștientizarea oamenilor privind păstrarea tradițiilor, obiceiurilor și a valorilor culturale. În vederea atingerii scopurilor și obiectivelor propuse, asociația organizează comemorări istorico-culturale, recitaluri, întâlniri cu artiștii locali și cu personalități cu renume în domeniul culturii, artei și a culturii generale.

Asociația Culturală Bernády este partenerul Primăriei Orașului Sovata în organizarea evenimentelor culturale, și sprijină toate inițierile culturale din oraș care corespund scopurilor și obiectivelor sale.

Primăria Orașului Sovata este administrator al Casei de Cultură „Domokos Kázmér”, unde au loc diferite programe și activități culturale. De exemplu: spectacole de teatru, spectacole de muzică și dans popular/modern, teatru de păpuși etc.

Centrul de Perfecționare Teleki are un rol important în formarea vieții culturale ale orașului. Organizează cursuri, tabere și alte activități prin care urmărește însușirea cunoștințelor privind cultura generală, valorile culturale, artistice și naturale ale orașului.

Bisericile cultelor din oraș organizează programe și evenimente legate de cultură, istorie și manifestări religioase.

Instituțiile de învățământ organizează programe, serbări, comemorări, târguri și alte activități legate de datini, tradiții și obiceiuri, istorie, cultură și învățământ. Totodată, contribuie la organizarea diferitelor evenimente la nivel de oraș.

IV.2.1. Ansambluri și grupuri artistice:

- Grupul de dans modern Latino Feeling;
- Ansamblul de dansuri populare Sirulok;
- Ansamblul de dansuri populare Bokreta;
- Corul Cameral Intermezzo;

-Corul de copii Kodály Zoltán.

IV.2.2 Manifestări artistice

Manifestări culturale cu ocazia zilei 15 Martie.

Ziua de naștere a Lacului Ursu – zilele orașului Sovata.

Ziua Copiilor.

Întâlnire corală internațională.

Festival internațional și tabără de creație meșteșugărească, media și creație artistică pentru copiii.

Tabără internațională de creație artistică.

Ziua Pensionarilor.

Festivalul dovleacului.

1 Decembrie – program organizat în colaborare cu instituțiile de învățământ.

Concert filantropic în favoarea copiilor orfani de la Casa de copii Sfântul Iosif.

Programe culturale, artistice și de jocuri pentru copii în perioada sărbătorilor de iarnă.

Manifestări organizate de elevi și tineri – Ziua elevilor din Grupul Școlar Domokos Kazmer, Maturandus, etc.

Diferite concursuri locale și zonale pentru copii din grădinițele și școlile orașului, din localitățile limitrofe respectiv din zona mai apropiată – recital de poezii, recital de basme, de dansuri și cântece populare.

Diferite manifestări culturale și artistice (în nr. de cca. 20 de evenimente) organizate de diferite organizații, grupări – cu sau fără personalitate juridică – și instituții în desfășurarea activităților anuale, îndeplinirea scopurilor și programelor lor de constituire.

IV.3. SPORT

În domeniul sportului activează:

Clubul Sportiv “Lacul Ursu Sovata” cu următoarele secții:

- secția de fotbal
- secția de haltere
- secția de baschet

- secția de handbal
- secția de arte marțiale (TAEKWONDO)
- secția șah

IV.3.1 Manifestări și activități sportive, de recreere și pentru tineret

Crosul Primăverii – concurs de alergare

Manifestări, întreceri și concursuri sportive cu ocazia Zilei de naștere a Lacului Ursu

Concurs de biciclete – Mountain Bike – CC – SC

Concurs regional de arte marțiale – Taekwondo

Concurs regional de haltere

Meciuri în cadrul Campionatului județean de fotbal pentru seniori și juniori

Manifestări, concursuri și întreceri sportive organizate pentru copii, elevi și tineri din instituțiile de învățământ.

Capitolul V – Protecția socială, Sănătate

V.1 Protecția socială:

Primăria Orașului Sovata, ca exponent al administrației publice centrale la nivelul orașului nostru, are datoria de a crea condițiile necesare și de a aplica programele sociale și măsurile care decurg de aici. Pentru aceasta, cu structurile administrative existente, a asigurat o protecție socială concretă și eficientă, aplicată tuturor categoriilor de persoane defavorizate sau aflate în dificultate.

Administrația locală a orașului Sovata acordă protecției sociale un rol deosebit.

Obiectivul principal în domeniul protecției sociale este creșterea și diversificarea formelor de protecție socială, îndeosebi pentru categoriile defavorizate ale populației (persoane cu handicap, vârstnici, bolnavi, persoanele cu mulți copii, cu venituri reduse sau fără venit).

Activitatea de bază a *Serviciului Ajutor Social* constă în instrumentarea și aplicarea Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, act normativ care a intrat în vigoare la data de 01 ianuarie 2002.

Tot ca efect al aplicării Legii nr.416/2001 s-au acordat ajutoare deces pentru persoanele care au dosar depus pentru solicitarea ajutorului social.

Ajutoarele pentru încălzirea locuinței se acordă prin aplicarea O.U.G.nr.162/1999 completată și modificată cu O.U.G. nr.192/2001 și O.U.G. nr. 6/2002 privind subvenționarea cheltuielilor suplimentare cu energia termică și gaze.

O altă latură a activității Serviciului Ajutor Social a fost acordarea alocației pentru copiii nou-născuți, conform Legii nr. 416/2001, cap.V. Acordarea gratuită a laptelui copiilor de până la un an, conform Legii nr.321/2001 s-a făcut tot prin acest serviciu.

Pentru a veni în sprijinul persoanelor în vârstă care necesită îngrijire permanentă, Primăria Orașului Sovata în colaborare cu Agenția Județeană de Ocupare a Forței de Muncă a asigurat îngrijitori la domiciliu, efortul financiar fiind suportat de primărie. Prin Hotărârea Consiliului Local Sovata nr.8/27 februarie 2004, la propunerea primăriei, pensionarii cu venituri reduse au beneficiat de 50% reducere la transport local.

Printre **proiecte în curs de derulare**, destinate în special categoriilor sociale cele mai sensibile (copii, batrâni, cetățeni de etnie, în special rromi) amintim:

-colaborarea cu Fundația Pro Sovata - care a asigurat spațiul necesar, destinat unui număr de 6 copii cu vârste între 1-3 ani, proveniți din familii aflate în situații de risc, având în vedere prevenirea abandonului.

-se continuă colaborarea cu Fundația Sf. Francisc Deva pentru asigurarea unor condiții cât mai bune copiilor aflați în dificultate, asigurând pentru aceștia căminul care lipsește și cadrul educațional, prin urmarea cursurilor de învățare meserii;

V.2 Sănătate

Rețeaua sanitară din oraș este compusă din:

Spitalul Sovata-Niraj: (cu 16 paturi)

Sediu; Sovata , str. Principala nr.156

Tel./Fax: 0265 - 570933, 0365-506066

Medici: 3, Personal medical: 12

E-mail: css@digicomm.ro, **Web :** www.spitalsovata.ro

Cabinetele medicale:

Denumire	Adresa
Cabinet Medical Individual dr. Cuzic Melinda	Adresa: str. Ghera nr. 1

1 medic, 2 asistente	Tel: 0365-082600
Cabinet Medical Individual dr. Eles Mariana 1 medic, 1 asistentă	Adresa: str. Ghera nr. 1 Tel. 0265 - 570.251
Cabinet Medical Individual dr. Szoboszlai Ladislau 1 medic, 1 asistentă	Adresa : str. Ghera nr. 1 Tel. 0265 - 570.443
Cabinet Medical Individual dr. Olasz Magdolna 1 medic, 2 asistente	Adresa: str. Ghera nr. 1 Tel.: 0265 - 570.780
Bekecs Medfam SRL - Dr. Kalman Ilona 1 medic, 1 asistentă	Adresa: cart. Bekecs bl. C/9 Tel: 0265 - 570.596

Cabinete stomatologice:

Cabinet Stomatologic	Adresa
Cabinet Stomatologic Individual dr. Salati Dragoş Octavian	str. Ghera nr. 1
SC Magyari Dent SRL - Koszta Zsuzsa, Dr. Magyari Eva	str. Ghera nr. 1
Cabinet Stomatologic Individual dr. Gondos Zombor-Szilard	cart. Florilor bl. D2/1
Cabinet Stomatologic Individual Gondos Ladislau	cart. Florilor bl. D2/1
Cabinet Stomatologic Individual Gondos Agota	cart. Florilor bl. D2/1
SC Tooth Factory SRL - Dr. Toth Katalin	Str. Principala nr.187
Cabinet Stomatologic Jeremiás & Balázs	Str.Principală nr.187 Sc.A IV
Laborator Stomatologic Novák Erzsébet	str. Ghera nr. 1
Laborator Stomatologic Jeremiás Rózália	str. Ghera nr. 1

Farmacii:

Farmacii	Adresa - Informații
Farmacia Ropharma SA	Adresa :str. Principală nr.145 <i>Tel/Fax: 0265.577.045</i>
Farmacia Arthemisia SRL	Adresa: Sovata, Cart. Independenței Bl. C/1 <i>Tel/Fax: 0265.570.214</i> <i>E-mail: arthemisiafarm@freemail.hu</i>
Farmacia Kakucs SRL	Adresa: Sovata, str.Ghera nr.3 <i>Tel.: 0265.577.730</i>
Farmacia Montana SRL	Sovata, Str. Trandafirilor Nr. 82 <i>Tel.: 0265.570.726</i>

Laboratoare de Analiză Medicală:***AGIMED – LABORATOR ANALIZE MEDICALE***

Sovata, Str. Câmpul Sărat Nr. 17, Tel./Fax: 0265 – 570.285, Mobil: 0742/121.866

E-mail: agimedlab@yahoo.com, Web: www.agimed.ro

Cabinete veterinare:

Cabinet Veterinar	Adresa - Informații
<i>Cabinet Veterinar Individual dr. Antal Zsolt</i>	Adresa: str. Câmpul Sărat nr. 51 <i>Tel.: 0265. 570.538, 0740/507.055</i>
<i>Promedivet - Cabinet veterinar cu punct farmaceutic</i>	Adresa: str. Teilor nr. 6 <i>Tel. : 0265.577.320</i>

Starea actuală de sănătate este o consecință a reducerii în termeni reali a fondurilor pentru sănătate alocate de stat cât și din bugetul familiei, disconfortul psihic generat de șomaj, insecuritate socială, standard de viață scăzut, creșterea consumului de tutun, alcool și droguri și reforma relativ lentă a serviciilor de sănătate.

Capitolul VI - Activitatea economică și servicii

Sovata este caracterizată de funcțiunea balneoclimaterică cu profil reumatologic, ginecologic și de odihnă. Factorul terapeutic natural al stațiunii îl constituie complexul lacustru cu lacul heliotermic „ Ursu” cu flora și fauna specială din zona lacurilor. Menționăm izvoarele de apă sărată din zona Ghera – cu apă foarte valoroasă însă un deit relativ săzut.

În paralel cu funcțiunea de bază a localității s-a dezvoltat și funcțiunea industrială, în special prelucrarea materialului lemnos.

În Orașul Sovata își desfășoară activitatea un număr de 685 firme cu capital privat(369 - SRL și 316 -PFA/II/IF), care acoperă o largă paletă de domenii: agricultură, industrie, transporturi, servicii, finanțe, etc.

VI.1 Turismul:

Turismul este de fapt funcția de bază a localității Sovata – datorită existenței stațiunii balneoclimaterice de interes național, cu profil permanent, situată într-un cadru natural deosebit de valoros și cu resurse naturale remarcabile.

Apele izvoarelor și lacurilor sărate erau folosite pentru băi încă din 1715, apele sărate fiind utilizate mai ales de către populația locală, mai târziu au apărut însă și vizitatorii înstăriți, mica aristocrație începând să-ți construiască rezidențe de vară proprii la poalele muntelui de sare încă din 1844.

Valoarea terapeutică a Stațiunii de Jos din Sovata s-a impus atenției generale încă din 1872, când au fost puse bazele primei băi publice, denumită “Géra”.

În 1876, fondatorul Stațiunii de Jos, Veress József, a primit autorizație pentru folosirea apei sărate în scopuri terapeutice, iar din 1884 Stațiunea de Jos(Géra) a fost atestată oficial ca stațiune balneară.Stațiunea de Jos s-a dezvoltat în jurul acestei băi la foarte scurt timp după construirea acesteia, localitatea însăși cunoscând o dezvoltare nemaîntâlnită în istoria sa de peste trei secole.

În data de 27 mai, 1875, la ora 11 în urma unor ruperi de nori, a astupării unui ponor și al acumulării apei a două pâraie se formează Lacul Ursu. În urma efectuării unor studii

complexe asupra proprietăților curativea apelor noului lac, fondatorul Stațiunii de Sus, Sófalvi Illyés Lajos, s-a decis asupra valorificării resurselor naturale unice.

Cea mai importantă caracteristică a Lacului Ursu o constituie stratificația apelor conformă cu densitatea, cu concentrație de săruri, fapt care a permis apariția *fenomenului de heliotermie*.

În 1901 Sófalvi Illyés Lajos cumpără Stațiunea de Jos „Géra” și o unește cu Stațiunea de Sus, astfel pune bazele stațiunii Sovata. În anii următori, stațiunea se dezvoltă dinamic, iar construirea căii ferate dintre Blaj și Praid în 1906 influențează pozitiv dezvoltarea stațiunii.

Primul război mondial pune capăt acestei epoci, multe vile și restaurante sunt distruse, cele rămase necesită renovare, iar stațiunea intră într-o perioadă de stagnare.

În perioada interbelică stațiunea Sovata devine cea mai cunoscută stațiune cu băi sărate din România, fiind vizitată deseori și de familii regale din Europa.

După 1925 datorită solicitărilor de tratament reumatologic și ginecologic au fost construite baze de tratament de lângă Lacul Ursu și Lacul Negru, iar până în 1939 se construiesc 100 de vile de către investitori particulari.

În 1932, în stațiune existau 4 hoteluri și 110 vile, cu 1600 camere și 2600 paturi, activitatea fiind sezonieră, între 15 mai și 30 septembrie. Perioada celui de-al doilea război mondial a însemnat încă o perioadă de stagnare, după care stațiunea este naționalizată.

În 1952 localitatea este declarată oraș, datorită notorietății sale de stațiune balneară.

Între anii 1960-1980 stațiunea a beneficiat de dotări investiționale majore, fiind construite 5 hoteluri și o nouă bază de tratament, care i-au permis dezvoltarea capacității turistice la cote maxime.

În perioada 1990-2000 Sovata pornește pe drumul lung al privatizării și devine una dintre cele mai vizitate stațiuni balneoclimaterice din România, bucurându-se de renume și peste hotare.

În paralel cu investițiile private, s-au făcut și investiții majore pe plan local: reabilitarea drumurilor urbane ale stațiunii și aleilor din jurul lacurilor sărate, rabilitarea și extinderea rețelei de apă și canalizare, modernizarea uzinelor de apă și a stației de epurare.

Pe o parte a ariei protejate de 70 ha, în jurul Lacului Ursu s-a construit în 2015 ”Drumul Sării”, un traseu eco-didactic, care prezintă flora și fauna din jurul lacurilor și care include locuri de odihnă, puncte de informare, grup sanitar și nu în ultimul rând un turn înalt de 28 metri. Tot în urma acestui proiect s-a construit și Centrul Național de Informare și

Promovare Turistică din Sovata.

Ca urmare a acestor investiții, care au ajutat dezvoltarea turismului din Sovata, numărul turiștilor a crescut de la 76582 de turiști(2011) la 116779 de turiști(2019), iar grație seriei mari de atracții turistice din localitate, această cifră este în continuă creștere an de an.

Serviciile de tratament se bazează pe 3 factori: apă sărată curativă, nămolul extras din lacurile sărate și clima cu aer curat, care influențează pozitiv vindecarea.

Tratamentele se fac la 4 baze de tratament, înzestrate conform standardelor europene, cu asigurarea tratamentului la nivelul celui practicat la standarde înalte.

Se tratează boli reumatologice, dermatologice, neurologice, ginecologice, probleme respiratorii și locomotorii. Alte terapii existente sunt: kinetoterapie, fizioterapie, electroterapie, inhalare și psoriazis..

La Sovata există 5 lacuri sărate cu calități curative:

Lacul Ursu cu o suprafață de 46.000 mp;

Lacul Aluniș cu o suprafață de 9.000 mp;

Lacul Negru cu o suprafață de 3.700 mp;

Lacul Roșu cu o suprafață de 2.100 mp;

Lacul Verde cu o suprafață de 500 mp.

În 2019 Lacul Ursu a intrat în cartea recordurilor, fiind declarat cel mai mare lac helioterm din lume, iar tot în acest an stațiunea câștigă premiul de ”Cea mai completă stațiune balneară din România” acordat de OPTBR.

Pe lângă balneofizioterapie și turismul de sezon există posibilități reale pentru dezvoltarea turismului montan, a sporturilor de iarnă, iar în zona periferică a orașului, se poate practica agroturismul.

Stațiunea actuală se compune dintr-un amestec al construcțiilor tradiționale din secolul XIX. și complexul hotelier cu grad de confort la standarde internaționale.

La aceste cifre se adaugă și alte tipuri de cazare, ca vilele particulare ale persoanelor fizice și ale diferitelor unități.

Momentan există 4 hoteluri de 4 stele, 6 hoteluri de 3 stele, 1 hotel cu 2 stele, 2 moteluri, 2 tabere de elevi și alte 125 de unități de cazare acreditate de către Ministerul Turismului.

În ipoteza realizării de noi investiții trebuie avut grijă de repartizarea uniformă a punctelor de atracție în teritoriu și de evitarea supraaglomerării, efectul de suprasolicitare a

potențialului natural conducând la pierderea prin uzură a valorii existente.

Construcțiile noi în domeniu se remarcă totuși printr-o adaptare estetică și de confort la standardele actuale.

VI.2 Sistemul bancar:

Intr-o societate democratică, dezvoltarea liberă a sistemului bancar reprezintă un element democratic puternic. În acest spirit, la Sovata funcționează sucursale ale principalelor bănci de stat și private, astfel după cum urmează:

- BRD – Groupe Societe Generale – Agenția Sovata
- Banca Transilvania – Agenția Sovata
- Banca Raiffeisen - Agenția Sovata
- OTP - Agenția Sovata.

VI.3 Agricultură:

Agricultura este prezentată în special prin creșterea animalelor al asociațiilor de proprietari și în gospodăriile individuale.

Corespunzător zonei agroeconomice în care se află localitatea Sovata, agricultura s-a profilat în special pe producerea de produse agroalimentare solicitate de oraș și stațiunea Sovata. Datorită reliefului, suprafața arabilă este foarte redusă reprezintă doar 7,97 % din suprafața totală administrativă și 23,90% din cea agricolă – ramură mai dezvoltată este creșterea animalelor. Condițiile optime pentru aceasta sunt în zona Săcădat – astfel în orașul propriu zis ponderea unităților agricole se reduce la numai trei.

Pe lângă unitățile de profil funcționează gospodăriile individuale ale populației – dispunând de peste 80 % din suprafața terenurilor agricole din zonă – în special în Sovata și în zona Săcădat. După datele statistice există cca. 2254 de gospodării ale populației.

Structura fondului funciar al orașului Sovata se prezintă în felul următor:

- total suprafață administrativă – 15.953 ha, din care :
 - teren agricol total 4.321 ha din care :
 - arabil: 1.077 ha
 - pasuni: 1.773 ha
 - fânețe: 1.471 ha
 - pădure total 11.063 ha

Astfel rezultă că suprafața agricolă reprezintă 33,32 % iar cea arabilă numai 7,97 % din suprafața totală, ceea ce demonstrează rolul secundar al agriculturii în viața economică. Se remarcă suprafața întinsă de fond forestier – fapt care asigură condiții optime pentru dezvoltarea silviculturii , exploatare, transportul și prelucrarea materialului lemnos.

Din punct de vedere al proprietății asupra terenurilor fiind în curs de aplicare Legea nr. 18/1991 – și cea a retrocedării terenurilor agricole și forestiere , terenurile trec treptat în proprietatea foștilor gospodari individuali.

Structura culturilor la ora actuală suferă o transformare conform dorințelor actualilor proprietari, înregistrându-se suprafețe cultivate și producții constante la culturile de cartofi , scăderea suprafețelor cultivate cu grâu , o creștere a suprafețelor cultivate cu porumb și legume.

VI.4 Industria:

Zona industrială s-a dezvoltat în bucla formată de cele două ramificații ale căii ferate – chiar pentru condițiile optime de transport ale materiilor prime și ale produselor finite. Profilul de activitate cel mai dezvoltat este prelucrarea materialului lemnos – datorită pădurilor numeroase care înconjoară orașul.(peste 60% din total suprafață administrată)

Această ramură a industriei este reprezentată la nivelul orașului Sovata prin agenți economici de importanță națională și internațională, repartizați pe domenii de activitate;

Tot caracteristici zonei este activitatea legată de producerea materialelor de construcții (balast și piatră cioplită) și activități bazate pe valorificarea materiilor prime locale - fabricarea brânzeturi și prelucrarea laptelui;

În afara zonei industriale există mici unități izolate, intercalate între locuințe – căutându-și o apropiere cât mai mare de stațiune din considerente economice. Aceste unități au mai mult activități de prestări de servicii sau de mică industrie, (autoservice, confecții în mică serie, panificație.)

VI.5 Construcțiile:

Pe teritoriul orașului bazele de construcții civile și industriale sunt desprinse din fostele întreprinderi de construcții. Activitatea de construcții pe teritoriul orașului se află în continuă dezvoltare și diversificare, atât în sfera industriei cât și a construcțiilor civile și edilitare.

VI.6 Transporturile:

Orașul Sovata reprezintă un nod important în rețeaua de drumuri naționale, județene și comunale:

-**drumul național:** DN13 –Bălăușeri- Tg.Mureș– într-o direcție și –Odorhei-Miercurea Ciuc–, în cealaltă;

-**drumul județean:** DJ 153 realizează legătura –Sovata- Eremitu-Reghin– și este și str. Principală a orașului

-**drumul comunal:** DC 49 – deservește satul Ilieși

Transportul persoanelor și a mărfurilor în orașul Sovata este asigurat pe linii de autobuze de oraș prevăzute cu stații de autobuz.

Există transport feroviar pe linie îngustă, folosirea acestuia a fost reluată ca un traseu de agrement către localitatea Cîmpu Cetății.

Există în același timp transport feroviar pe linie normală, Orașul Sovata este deservit de linia CF normală Bălăușeri – Praid – cu gară de călători și marfă pe capătul vestic al așezării.

VI.7 Poșta și telecomunicații:

În orașul Sovata există 1 unitate poștală, cu servicii poștale tradiționale, servicii de poștă rapidă, servicii de vânzare prin poștă precum și servicii electronice. Se remarcă creșterea numărului de posturi telefonice fixe, precum și dezvoltarea telefoniei mobile GSM.

Oficiul Poștal Sovata, Adresa: Str. Principala, 156, Sovata, Mures, 545500
Tel: 0265 570 274

Servicii telefonice:

-*rețele fixe: Digicomuciation S.R.L., Telekom Romania*

-*rețele mobile: Orange, Telekom România, Vodafone România*

-*servicii internet: Digicomuciation S.R.L., Telekom Romania*

-*servicii de televiziune: UPC Romania, City TV, Telekom Romania*

VI.8 Mass-Media

Mass-media locală este bine reprezentată de televiziune prin cablu începând din anul 1995, iar din anul apărut 2011 s-a lansat postul de televiziune regional Sovidek TV.

Din 2002, a apărut în Sovata cotidianul local „Szovátai Hírmondó” în două limbi – limba maghiară și limba română.

VI.9 Servicii publice

Serviciile publice în orașul Sovata sunt asigurate de următoarele instituții:

–**Ministerul Finanțelor-Administrația Financiară Sovata**, cu sediul în Sovata, str. Principală nr.157, Tel. 0265 570 310

–**Poliția Stațiunii Sovata**, cu sediul în Sovata, str. Vulturului nr. 1., Tel. 0265 570 204

–**Agencia Județeană de Ocupare și Formare Profesională a Forței de Muncă-Punct de lucru Sovata**, cu sediul în Sovata, str. Trandafirilor nr. 97, Tel. 0265 577 413

–**Serviciul Poliția Locală Sovata**, cu sediul în Sovata str. Principală, nr. 155, Tel. 0265 570 218

Serviciile publice legate de rețea de apă, canalizare și stație de epurare sunt asigurate de **Societatea SERVICII TEHNICE COMUNALE SA**, cu sediul în orașul Sovata, strada Praidului, 108B, județul Mureș.

Capitolul VII - Partide politice, Sindicate, Relații externe

VII.1 Partide politice

Partidele politice care își desfășoară activitatea în orașul Sovata sunt:

-**PARTIDUL SOCIAL DEMOCRAT**, Sediul: Sovata str. Principală nr. 154

-**PARTIDUL NATIONAL LIBERAL**, Sediul: Sovata str. Trandafirilor Vila 6

-**PARTIDA ROMILOR**, Sediul: Sovata str. Ciocârliei nr. 11.

-**PARTIDUL DEMOCRAT LIBERAL**, Sediul: Sovata str. Vulturului f.n

-**UNIUNEA DEMOCRATĂ A MAGHIARILOR DIN ROMÂNIA**, Sediul: Sovata str. Trandafirilor nr. 2.

VII.2 Sindicate:

Sindicatul Liber al Salariaților Consiliului Local Sovata, cu sediul în Sovata, str. Principală, nr. 155

Sindicatul Liber Mobila Sovata, cu sediul în Sovata, str. Praidului nr. 137

Sindicatul Învățămintului Preuniversitar Mureș

VII.3 Relații externe

Înfrățirile oferă un cadru privilegiat pentru stabilirea de relații cu orașe din alte țări prin care se realizează schimburi și cooperări internaționale.

Orașul Sovata face parte din Asociația Orașelor din România.

Asociația Orașelor din România este persoană juridică de drept privat și de utilitate publică, fără scop matrimonial, neguvernamentală și apolitică, constituită în vederea promovării și protejării intereselor comune ale autorităților administrației publice locale, pentru soluționarea și gestionarea nevoilor publice în numele și interesul colectivităților locale.

Înfrățirile sunt ocazii unice, desfășurate într-o ambianță specială de sărbătoare.

Acțiunea comunitară în favoarea înfrățirilor vizează încurajarea participării cetățenilor simpli și a aleșilor locali la întărirea sentimentului lor de apartenență la comunitatea europeană.

Semnarea oficială a Acordului de Înfrățire se face în cadrul unei ședințe festive, cu participarea reprezentanților autorităților locale.

Derularea cooperării, în baza acordului de înfrățire, se realizează prin următoarele: colaborarea între asociații și ansambluri artistice, instituții și organizații culturale, participarea la expozițiile, târgurile și festivitățile de caracter local organizate în țările și localitățile lor.

Stabilirea de legături de parteneriat și de colaborare a orașului Sovata cu mai multe localități, precum și oficializarea acestor relații s-a început în anul 1990.

Localitățile înfrățite cu orașul Sovata sunt:

Orașul Százhalombatta, Ungaria – relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr. 30/25.07.1996 – Orașul Százhalombatta situat la 28 de km de la Budapesta cu 22.000 de locuitori, o așezare străveche cu situri arheologice din epoca

bronzului, în prezent un oraș puternic industrializat și cu o viață sportivă de talie internațională.

Orașul Szikszó, Ungaria – relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr.36/22.08.1996 – o așezare cu 6.000 de locuitori, a cărei apariție a fost datată la începutul secolului XII. Aparține regiunii viticole Tokai, cu o cultură din domeniu amintită din secolul XV.

Orașul Csopak, Ungaria – relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr.47/26.09.1996 – o așezare balneară și de agrement, pe malul nordic al Lacului Balaton cu 1.200 locuitori și cu o cultură viticolă de mare tradiție.

Orașul Sumeg, Ungaria – relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr.34/07.30.1998 – o așezare cu 8.000 locuitori care a fost ridicat la rangul de oraș prin secolul XVII, datorită importanței strategice militare accentuată de existența cetății fortificate din sec. XIV și a rolului jucat în războiul cu imperiul otoman, respectiv a prezenței Arhiepiscopiei.

Sectorul XIII Budapesta, Ungaria – relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr.43/27.11.1997 - Sector cu 112.000 locuitori, parte importantă a capitalei Ungariei – zona industrializată a Budapestei – centrul al mișcărilor proletare din anii 1920, amintit pentru prima oară ca unitate administrativ teritorială pe la începutul secolului XIX.

Orașul Brzesko, Polonia – relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr.4/13.01.2000 - o așezare istorică cu 25.000 locuitori cu o tradiție în industria alimentară în special al producției berii.

Orașul Tata, Ungaria - relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr.81/2001 - oraș cu 30.000 de locuitori, cu o tradiție în industria panificației amintit de prima oară în secolul XIV., centru al vieții cultural artistice și sociale datorită prezenței a unui castel proprietate pe rând a mai multor familii de nobili și regi.

Orașul Mezőbereny, Ungaria - relațiile bilaterale aprobate prin H.C.L. al Orașului Sovata nr.82/2001 - oraș cu 14.500 de locuitori, amintit pentru prima oară în sec. XIV.

Statutul Orașului Sovata conține următoarele anexe:

Anexa 1 Planul Cadastral al Orasului Sovata

Anexa 2 Rețeaua Sradală a Orasului Sovata

Anexa 3 Componența Consiliului Local al Orașului Sovata

Anexa 4 Cetățenii de Onoare ai Orașului Sovata

Anexa 5 Orașe Înfrățite cu Orașul Sovata